

Příloha k protokolu o SZZ č.: .....
Vysoká škola: PF JU

Katedra: pedagogiky a psychologie

Datum odevzdání posudku: 30.4.2009

Diplomant: Barbora Králová
Aprobace: Učitelství AJ pro 2.st. ZŠ
Učitelství ČJ pro 2.st. ZŠ
Recenzent diplomové práce:
PhDr. Olga Vaněčková

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Studentka zpracovala diplomovou práci na téma **Matky dětí se SPU**.

Problematika dyslexie, resp. poruch učení je relativně často voleným tématem. Záměr autorky zkoumat poruchy učení v širším kontextu rodiny a zejména ve vztahu k zátěži matek, představuje odlišný a významný pohled na tento problém. Zpracováním tématu chce autorka zároveň doložit, že poruchy učení nepředstavují pouze edukační problém, ale péče o děti s dyslexií ve svých důsledcích ovlivňuje život celé rodiny a představuje zátěž zejména pro matky.

Práce se skládá z části teoretické a části praktické.

Teoretická část práce je koncipována přehledně a logicky, autorce se podařilo stručně vymezit, shrnout a uspořádat základní pojmy této složité a nejednotně pojímané a popisované problematiky. V první části autorka nejprve definuje pojem specifické poruchy učení a vztah k pojmu dyslexie, popisuje možné příčiny vzniku a zaměřuje se zejména nejčastější projevy dyslexie. Velmi stručně pojednává o možném postupu při diagnostikování poruchy, způsobech její nápravy a tvorbě individuálního vzdělávacího plánu.

Kvalitu textu (a občas i pochopení obsahu) bohužel snižují nepřesné či nevhodné formulace, částečně související s náročností tématu a nutným zjednodušením ve vztahu k rozsahu práce, a také s určitou stylistickou neobratností autorky (viz např. str. 11,12 : *to má za následek porucha koordinace očních pohybů... Dále může mít na vliv rychlostí čtení také porucha motoriky mluvidel, definice dvojího čtení, záměna pojmů příčiny- příznaky, můžeme se setkat s přetrváváním potíží, ...pomalejší rozvoj slovní zásoby, atd.*).

V této části práce také postrádám alespoň zmínku o významu čtení pro celé vzdělávání.

Ve druhé kapitole teoretické části se autorka zabývá důsledky SPU ve vztahu k subjektivnímu prožívání dítěte a jeho motivaci ke čtení a školní práci obecně. Jádro kapitoly - a celé teoretické části - tvoří zajímavě a obsažně zpracované shrnutí, jak vnímají a prožívají potíže dítěte rodiče a které faktory mohou působit negativně či naopak zvládnání problémů usnadňují. Vzhledem k množství obsažených témat by si tato kapitola zasloužila podrobnější členění.

Také v této jinak kvalitně zpracované kapitole působí rušivě drobné nepřesnosti a chyby (např. na str. 29, podkap. Vlastní názory a postoje rodičů).

Praktická část práce obsahuje rozhovory se čtyřmi matkami dětí, u kterých byla diagnostikována dyslexie (zprávy z vyšetření v PPP jsou umístěny v příloze) a následnou kvalitativní analýzu těchto rozhovorů. Autorka si stanovila za cíl zjistit a doložit, zda potíže

spojené s touto diagnózou ovlivnily prožívání matek. Polostrukturované rozhovory vycházejí z konkrétně formulovaných výzkumných otázek a zároveň jsou v průběhu rozhovoru reflektovány zjištěné skutečnosti. Analýza rozhovorů, porovnání výpovědí a jejich shrnutí poskytuje odpověď na výzkumné otázky. Poněkud matoucí je uvedení pozorování, jako výzkumné metody *..vhodné pro rozlišení povah matek* (str. 46).

Závěr:

Přes uváděné dílčí nedostatky práci celkově hodnotím jako přínosnou.. Autorka prokázala schopnost pracovat s literaturou a orientovat se v dané problematice a dokázala použít získané teoretické poznatky prakticky. Reálně stanovené cíle autorka v rámci možností naplnila, oceňuji i snahu o hlubší pochopení souvislostí.

Práci doporučuji k ústní obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

Náměty k obhajobě:

- 1) Na str. 59 uvádí autorka, že rozhovor *byl proveden omylem* Pokusila se o nějaké jiné doložení dyslexie, např. získáním zprávy z PPP, kde dítě bylo dle matky také vyšetřeno? Mohla by tento *omyl* výzkumně využít?
- 2) V závěru práce (str. 70) autorka uvádí : *Zvládání času v souvislosti s nápravou dyslexie se neukázalo jako příliš závažný problém.. a následně: Časová náročnost související s nápravou dyslexie však byla hlavním problémem dopadu dyslexie na matky i jejich samotné děti.* Prosim tento rozpor vysvětlit.

*Uvedle Anagymálch
20.4.2003*

Vyta Moucha